

باسمه تعالی

طرح درس حقوق بین‌الملل عمومی ۲ (کارشناسی)

۲ واحد

استاد : دکتر سید فضل اله موسوی

هدف درس: آشنایی دانشجویان با اعضا و تابعان اصلی و فرعی حقوق بین‌الملل یعنی کشورها ، سازمان‌های بین‌المللی و افراد

سرفصل درس:

1. جامعه بین‌المللی و حقوق آن
2. قلمرو و اعضای جامعه بین‌المللی
3. دولت (کشور) ، تعریف و عناصر تشکیل‌دهنده آن (جمعیت ، سرزمین ، قدرت سیاسی)
4. شناسایی دولت‌ها و حکومت‌ها
 - ماهیت و آثار حقوقی شناسایی، عدم شناسایی، زمان و چگونگی شناسایی
5. جانشینی دولت‌ها
 - تعریف، انواع، آثار حقوقی، وضعیت اموال خصوصی و دولتی، دیون و مطالبات، معاهدات، تابعیت، نظام حقوقی، عضویت در سازمان‌های بین‌المللی
6. اصول حقوقی حاکم بر روابط دوستانه میان دولت‌ها
 - اصل حاکمیت و برابری حاکمیت‌ها
 - صلاحیت قضایی و انواع آن
 - مصونیت
 - اصل حق ملت‌ها در تعیین سرنوشت
 - اصل عدم مداخله
7. حقوق روابط دیپلماتیک و کنسولی
 - تعریف و پیشینه
 - وظایف مأموران دیپلماتیک
 - مصونیت‌های آنان و انواع آن (تعرض، قضایی)
 - روابط کنسولی و وظایف کنسولی
 - مبانی مصونیت و نظریه‌های مختلف
 - مقایسه روابط دیپلماتیک و روابط کنسولی
 - حل و فصل اختلافات دیپلماتیک و کنسولی
8. مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها
 - مبانی نظری (نظریه‌های خطا و خطر)
 - قواعد حاکم بر مسئولیت دولت‌ها
 - اوضاع و احوال رافع مسئولیت (رضایت، دفاع از خود، اقدام متقابل، قوه قاهره، اضطرار، ضرورت)
 - آثار مسئولیت (توقف عمل، جبران خسارت)

• جبران خسارت (اعاده به وضع سابق، پرداخت غرامت، جلب رضایت)

9. حقوق بیگانگان

- معیارهای مختلف
- پناه جویان، مصادره اموال بیگانگان، حمایت دیپلماتیک

10. اشخاص حقوق بین‌الملل (سازمان‌های بین‌المللی)
الف - سازمان‌های بین‌المللی دولتی (بین‌الدولی)

- تعاریف و انواع
 - سازمان‌های بین‌الدولی جهانی (سازمان ملل و ارکان آن و صلاحیت‌های آنها)
 - سازمان‌های بین‌الدولی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای
 - ب - سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی
 - سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی
 - شرکتهای فراملی
 - نهضت‌های آزادی‌بخش
11. فرد در حقوق بین‌الملل
- حمایت عام و حمایت خاص از آن (حقوق بشر به طور کلی و حمایت از اقشار خاص نظیر زنان، کودکان، کارگران و ...)
 - نهادهای جهانی حقوق بشری
 - مسئولیت کیفری فرد

منابع درسی:

- (1) حقوق بین‌الملل عمومی، دکتر محمدرضا ضیایی بیگدلی
- (2) حقوق بین‌الملل عمومی، دکتر حمید الهویی نظری
- (3) سایر کتاب‌های حقوق بین‌الملل عمومی

باسمه تعالی

درس حقوق بین‌الملل عمومی (کارشناسی ارشد حقوق عمومی)

۳ واحد

استاد: دکتر سید فضل اله موسوی

هدف درس: آشنایی و شناخت مباحث حقوق بین‌الملل به طور کلی و شناخت یک موضوع مهم آن یعنی حقوق معاهدات به طور تفصیلی و سایر موضوعات حقوق بین‌الملل که توسط دانشجویان مورد تحقیق قرار می‌گیرد و در کلاس ارائه می‌گردد.

سرفصل درس:

1. مبانی حقوق بین‌الملل و نظریه‌های مربوط
2. منابع حقوق بین‌الملل
3. حقوق معاهدات بین‌المللی به طور مفصل شامل:
 - نکات بنیادی
 - تعریف، طبقه‌بندی معاهدات
 - آیین انعقاد (مذاکره، نگارش، امضا، تصویب و الحاق)
 - مبادله و تودیع اسناد
 - اجرای معاهدات
 - ثبت و انتشار
 - آثار معاهدات نسبت به طرفها و ثالث
 - تفسیر معاهدات
 - شرایط اعتبار معاهدات و موجبات بطلان آن
 - جانمایی کشورها و معاهدات
 - بررسی آیین‌نامه چگونگی تنظیم و انعقاد موافقتنامه‌های بین‌المللی
 - انعقاد و اجرای معاهدات با بیگانگان از دیدگاه اسلام

❖ مطالب و موضوعات دیگر حقوق بین‌الملل که به صورت تحقیق و کنفرانس از سوی دانشجویان ارائه می‌گردد و شامل موارد زیر است:

- تابعان حقوق بین‌الملل
- عرف بین‌المللی
- اصول کلی حقوقی
- شناسایی دولتها
- مسئولیت بین‌المللی دولتها
- جانمایی دولتها

- سازمان‌های بین‌المللی و تخصصی
- اشخاص در حقوق بین‌الملل
- حقوق بین‌المللی بشر
- حقوق هوا و فضا
- آبراه‌های بین‌المللی
- حقوق مخاصمات مسلحانه
- حقوق دیپلماتیک و کنسولی
- حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی
- حقوق بین‌الملل محیط‌زیست

منابع درس:

- (1) حقوق بین‌الملل عمومی ، دکتر محمدرضا ضیایی بیگدلی
- (2) حقوق بین‌الملل عمومی ، دکتر حمید الهویی نظری
- (3) کتاب‌های حقوق بین‌الملل عمومی دیگر